

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek,
Zapolya-utca 1-és szám,
hová a lap szellemi részét illető
mindent közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitner Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések
és a lap szétküldésére vonatkozó
felzárólapok intézendők.
Telefon 21. szám

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felkeltés szerkesztő: Dr. Brájer Lajos

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 176. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24. kor.
Félévre ———— 12. „
Negyedévre ———— 6. „
Egy hónapra ———— 2. „
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az újság hirdetői
irodáiban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor

Szerda, augusztus 3.

Vámpolitikai kérdések.

Nagybecskerek, augusztus 3.

(—z—y.) Sokkal életbevágóbb, elsőb-
rendű kérdések azok, melyek az ország
közgazdasági jólétére kihatóak, mint azok,
melyeket a közjogi zabhegyezés, no meg
a politikai akarnokság erőfeszítése fujt
nemzeti sérelmekké.

Ezek a „sérelemek“ bizonyos feszült
viszonyt teremtettek a király és nemzet
között s még feszültebbet a velünk barátsá-
gos s egymásra utalt államok között, az
ország óriási anyagi és erkölcsi kárára.

Na de a bus honhazaffyaknak mind-
egy, hogy az ország, — kivált most, a
mikor a természeti mostohaaságok miatta
nagy gazdasági válság fenyegeti, — miből
él meg, ők turkálnak a halomra hordott
törvényekben — és egy vetőmagot sem
kapnak benne.

Pedig kellene a nemzeti vagyonosodás
talaját is művelni. Ezek között —
ismételjük — óriási fontosságuk a vámpo-
litikai kérdések.

Ezekben azok a kormányképviselők,
akik szakavatottan is erős fix-pontokon
dolgoznak érdekeink védelmére, már meg-
kezdték a tárgyalásokat úgy Olaszországgal,
mint Németországgal.

Majdnem ki van zárva, hogy Olasz-
országgal rövid idő alatt egyezség jöjjön
létre, mert a borvámkérdésben kiegyenlít-
hetetlennek látszik az ellentét. Az olasz
kormányt kellemetlenül lepte meg a mag-
yar képviselők szilárd magatartása, mert
biztosan számított rá, hogy legalább éven-
kénti 300.000 hektoliter apuliai fehér bor
számára kedvezményes vámot eszközölhet
ki. Magyar részről viszont arra számítottak,
hogy az olasz kormány már a bor-
vámkedvezményről végleg lemondott. Most
a kiábrándulás kölcsönös.

Németországgal most már alighanem
az eddiginél is kedvezőlenebb viszonyok
közt fogják tovább folytatni az alkudozást
Időközben ugyanis fontos lépés történt
Oroszország részéről. Az orosz miniszter-
tanács elnöke, Witte, a volt híres orosz
pénzügyminiszter fölkereste Bülow gróf
német kancellárt Norderney tengeri fürdő-
ben s azt hiszik, hogy a két államférfi
meg fog egyezni egymással a német-orosz
kereskedelmi szerződés tárgyában. Orosz-
országnak ugyanis pénzre van szüksége s
mivel az orosz államkötvényekkel már
nagyon is elárasztott francia közönség,
elkedvetlenedve az e papírok árfolyam-
csökkenéséből szenvedett több száz millió
veszteség által, már nem igen hajlandó
ujabb orosz kölcsön befogadására. Orosz-
ország most a német pénzpiacon akar
kopogtatni s arra kéri a német kormány
támogatását. Hogy ezt kinyerje, kész be-
nyugodni a német gabonavámokba, m ként
azokat minimális tételekben az új vámtarifa
megállapítja. Így el lenne háritva a német-
orosz kereskedelmi szerződés főnehézsége.

Ha pedig egyszer Németország meg-
egyezett Oroszországgal, akkor könnyebben
beszél velünk. Minket ugyan nem annyira
a gabonavámok, mint az állatbevitelünket
megnehezítő állategészségügyi rendszabá-
lyok s azoknak német részről tulszigoru,
sőt gyakran rosszakaratu kezelése érdekli.
Ha ezen a téren engedményeket nem ka-
punk, akkor nekünk magyaroknak semmi
hasznunk a kereskedelmi szerződésből s
szakemberek véleménye szerint, jobb, ha
meg nem kötjük kezeinket. Az osztrák ér-
dek azonban úgy Németországgal, mint
Olaszországgal szemben szorítani fog ben-
nünket arra, hogy, bár minden haszon
nélkül, belemenyünk valamiféle szerződésbe
és segítsünk megmenteni Ausztriának annyit,
amennyit lehet.

Természetesen a kereskedelmi szerző-
dések megkötésének lényeges feltétele,
hogy a magyar-osztrák vámterület közös-
sége megmaradjon. Hogy azonban az
osztrák parlament a vámszövetséget s az
ezzel kapcsolatos többi kiegyezési törvényt
megszavazza, arra most sincs semmi ki-
látás. Az akadály, legalább látszólag, első
sorban a cseh obstrukciója, mely miatt
a Reichsrath nem munkaképes. Tényleg
azonban úgy áll a dolog, hogy Ausztriában
a kiegyezés ellen az izgatás annyira el-
mérgeződött, hogy ha a Reichsrath munka-
képes lenne és napirendre tűznék a ki-
egyezési javaslatokat, ezeket a többség
mai alakjukban semmi esetre sem szá-
vazná meg.

Minthogy pedig a Széll-Körber-féle
kiegyezésből a magyar parlament sem
volna hajlandó engedni, az a felfogás
kerekedett felül, hogy jobb, ha a Reichs-
rath nem tárgyalja a kiegyezést, mintha
tárgyalja és elveti, mert az előbbi esetben
életbe fogják léptetni más uton, erre, mint
gróf Tisza miniszterelnök kijelentette, a
14. §-on kívül is száz más mód van. Ha
azonban a Reichsrath a kiegyezést elvetné,
akkor vége lenne a vámközösségnek s ezt
minden áron ki akarják kerülni.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap
reggeli 6 és 9 óráig, délután pedig az urak részére nyitva
van; hölgyek részére minden kedden és pénteken
délutáni 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 7/8-ól
1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére
minden nap délután gőzfürdő. A gőzfürdő egész
nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— Tanácsülés. Nagybecskerek város tanácsa
ma délelőtt 11 órakor Strosz Béla vár. fő-
jegyző elnöklésével ülést tartott, amelyen folyó
ügyeket intézték el.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Haragszol . . . ?

Haraggal váltál el utóljára tőlem
S kérelmő szó nélkül bucsuztam én tőled.
Ha nem azért mégis, egész éjen által
Nyugtalan szívvel álmódtam felőled . . .

Szürke homályt vegyit lekem derűjébe
Borús tekinteted, homlokodon egy ár-y . . .
Nem érdemlem én azt, nem érdemlem, hidd el
Hisz egy mosolyodért, üdvöm feláldoznám!

De még akkor is, ha bántottalak volna:
Nem tehetek róla — ne ródd azt fel bűnül;
Parányi felhő csak, az ég tiszta kékjén,
A fények árnyéka — árnyék — homály nélkül.

Fénylő, csillogó dér, a rózsá levelén,
Mely ősz hajnalon hullott rá szirmára
S mosolyogva valik tiszta harmatseppé
A felkelő napnak legelső csókjára . . .

Marozika.

A ponty.

— Louise! Louise! Hallgasd csak! Balocher
bácsi meglátogat bennünket.

— Ah . . . csakugyan?

— Igen, olvasd csak . . .

Ezzel Durosier ur oda adta a feleségének
az éppen érkezett levelet.

Csakugyan igaz volt. A levélben azt írta
Balocher bácsi, hogy szeretne egy napot a kedves
unokaöccsénél falun tölteni és csütörtökön,
tehát holnapután megérkezik.

— Természetesen a legnagyobb vendég-
szeretettel kell őt fogadnunk; tudod már, miért
. . . Főzél csak valami nagyon jót; ne takaré-
koskodj a pénzzel.

— Persze, persze . . . de hát mit főzlek
neki?

— Én emlékszem még, hogy szenvedélyesen
szereti a halat.

— No igen, de aztán szép hal is legyen
az; mert ő maga is horgász és ért a halakhoz.
Durosier elgondolkozott, végül így szól:

— Majd beszélök az öreg Patuval.

Patu egy öreg paraszt volt, aki azonban
fiatalabb éveiben Parisban tartózkodott, ahol
„felvilágosodott“. Nagyon ravasz, csaláfiinta eszű
ember volt, aki mindig gyönyörűen ki tudta
magát vágni, ha az enyém-tied-övé fogalom
összezavarodott a keze ügyében.

Durosier ur és az öreg Patu hamar meg-
egyeztek.

Patu kötelezte magát, hogy a következő
nap folyamán két jókora pontyot szállít . . .
még pedig a legszebb pontyokat, amelyek ebben
a tóban tenyésznek, amely a báró birtokához
tartozott. Ha kihalásza a pontyokat, majd
beleteszik Durosier ur szökőkútjának meden-
céjébe, hogy megszüntetésig elevenek marad-
janak.

Másnap kora reggel csöngetett Patu a
Durosier ur kertjének kapuján; a kezén kosár
csüngött.

— Ah . . . isteni hal! No de milyen
szép ponty! — kiáltott fel örömteli meglepe-
téssel Durosier ur, amikor megpillantotta a
füvel kipárnázott kosárban a hatalmas pon-
tyot, amely akkorákat csapdosott a farkával,
hogy az öreg Patunak erővel kellett a fedelet le-
szorítani.

— Louise! Louise! — Jer ide hát! hamar!

Mme Durosier oly sielve, amennyire terje-
delménél fogva tőle tellett, ott tért és egye-
sítette bálmulatának elragadtatását a férje örömé-
vel. Hanem aztán így szólt:

— De hát hol a másik hal?

— A másikat majd holnap hozom, vagy

még ma este. Nem oly egyszerű ilyen állato-
kat fogni.

— És mi az ára ennek? — kérdezte Du-
rosier ur.

— Hja, kedves uram, husz frankon alul nem
adhatom ezt az óriást.

Durosier ur gavallér volt, tehát szó nélkül
fizetett.

— Most azonban a medencébe kell tennünk
a halat, különben elpusztul.

Durosier ur és a felesége, a paraszt, meg
a szakácsnő nagy érdeklődéssel kísérték a halat
a medencéig, melynek vízében az csakhamar ott-
honosan érezte magát.

De hallja, — mondta Durosier ur aggodal-
masan, — biztosan számíthatok éppen ilyen halra,
mint ez.

— Becsületszavamra, számíthat rá! — fe-
lalta a paraszt.

Ugyanaznap késő estéjén — mialatt Du-
rosier asszony a férjével együtt a szakácskönyvet
tanulmányozta, vajjon minő mártással vagy anél-
kül készüljön a hal — az öreg Patu óvatosan
tamászott a kerítésen, óvatos léptekkel végig-
osont az udvaron és kezében a kosarával a
szökőkút medencéjéig jutott, ahol minden nehé-
ség nélkül kihalszta a reggel hozott pontyot, azt
a kosarába tette és visszaosont a kertébe át az
országútra . . . Negyedórával később pedig meg-
szólalt a kerti kapu csengője.

Még a várva várt nagybácsi is meglehetett
volna elégedve azzal az örömteli fogadtatással,
amelyben az öreg Patu részesült; Durosier ur
valóságoslag meg volt hatva a pontos szótartás e
példájának láttára. De mekkora lett még az öröme,
amikor a kosárba pillantott.

— Teringtett, ez a ponty még szebb az
elsőnél! — kiáltotta.

— Sokkal nagyobb, mint a másik! —
mondta mme Durosier is.

— **Eljegyzés.** Teszling Miklós eljegyezte Selyem Eleonóra kisasszonyt.

— **A közig. bizottság ülése.** Torontálvármegye közigazgatási bizottsága augusztus 8-án hétfőn fél 10 órakor tartja rendes havi ülését a vármegyeházán.

— **Építési engedélyek.** A városi tanács a mai ülésen Purkov Szimának az Écskai-utcában, Mijatov Milicának pedig a Tomasovaci-útcában levő házuk kibővítésére adott engedélyt.

— **Magyar képviselők Amerikában.** E hónap közepe táján Apponyi Albert gróf vezetése alatt egy csoport magyar országgyűlési képviselő és egyéb előkelőség indul Amerikába, hogy részt vegyen a st.-louisi világiállással kapcsolatosan tartandó interparlamentaris konferencián és ezzel együtt érdekes körutat tegyen az Egyesült-Államokban. A képviselők augusztus 12-én indulnak el Fiuméből a Cunard line hajóstársaság Slavonia nevű hajóján. Augusztus végén érnek New-Yorkba, ahol hat-hét napot töltenek. Onnét Philadelphiba, majd az Egyesült-Államok székvárosába, Washingtonba mennek. Itt a Fehér Házban tisztelegnek Roosevelt elnökkel, aki tiszteletükre estélyt ad. A körút további állomásai: Pittsburg, Cincinnati és végül St.-Louis. Az interparlamentaris konferencián a magyar képviselők nevében Apponyi Albert fog felszólalni. A kiállítás megtekintése után St.-Louisból Coloradoba, majd Denver, Chicago, Cleweland, Buffalo következnek; az utóbbival kapcsolatosan megtekintik a Niagaravízesést. Clewelandban megkoszorúzzák az ottani magyarok által emelt Kossuth szobrot, amely alkalommal Barabás Béla dr. országgyűlési képviselő mond beszédet. Az amerikai ut végétével Angolországba hajóznak. Liwerpool, London, Páris az utolsó állomások, ezután pedig haza jönnek. Az amerikai utazásban Torontából Karátsonyi Aladár gróf, Karátsonyi Irma grófnő, Karátsonyi Margit grófnő, Botka Béla és Pap Géza vesznek részt.

— **A tartalékos hadapródok és önkéntesek.** A tartalékos hadapródok polgári állására vonatkozólag a honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amelyben meghagyja, hogy a tartalékos hadapródok és tartalékos tiszthelyettesek polgári állása — úgy mint az a tartalékos tiszteknél történik — ellenőrizendő. A polgári állást igazoló okmányok átvizsgálására hivatott parancsnokságokat figyelmezteti a miniszter, hogy az átvizsgálásra különös gondot fordítsanak. A tartalékos hadapródok és a tartalékos hadapródtiszthelyettesek a fegyvergyakorlatok és ellenőrző szemlék alkalmával, polgári állásukat a tartalékos tisztekre kötelező módon, vagyis az ezek számára előírt Személyi tudósítvánnyal igazolni tartoznak. A tartalékos hadapródok és a tartalékos hadapródtiszthelyettesek kötelesek a polgári állásukban

minden változást a nyilvántartásukra hivatott hatóságoknak bejelenteni. Az egyéves önkéntes orvostöredékek kiképzésére vonatkozólag szintén tegnap adott ki a honvédelmi miniszter egy rendeletet. A rendeletben az egyéves önkéntes orvostöredékek csapatszolgálatban való kiképzését két időszakra osztja a miniszter. Az első katonai (ujonc) kiképzésre április 1-től május 26-ig és a további gyakorlati kiképzésre május 27-től szeptember 30-ig. Az egyéves orvostöredékeknek a katonai állományban töltendő felévi tényleges szolgálata kizárólag a katonai kiképzésre van számítva. Az egyéves önkéntes orvostöredékek beidézése a honvédelmi miniszter utasítása szerint, vagy az állomány illetékes csapatvezető történik, vagy egy külön meghatározott honvédegyalgezedhez, amelynél azután azok május 27-én vonulnak be századaikhoz. A második kiképzési időszak alatt az önkéntesek fokozatosan és gyakorlatilag a tizedes szolgálati teendőibe vezetendők be. Junius 1-étől hat héten át a sebesültívívő szolgálatban és a sebesültívívő-járóparancsnok szolgálatába is bevezetendők. A sebesültívívő szolgálatban való oktatás befejezése után az egyéves önkéntes orvostöredékek, amennyiben alkalom kínálkozik, a csapatgyakorlatoknál a gyakorlati egészségügyi szolgálatra alkalmazandók s esetleg egészségügyi hivatású gyakorlatokhoz is kirendelendők. A második kiképzése után az egyéves önkéntes orvostöredékek a csapatparancsnokok és az elüljáró századparancsnokok jelenlétében a csapat orvosfőnöke által elméleti vizsgálat alá vonandók. Hat hónapi tényleges szolgálat után az egyéves önkéntesek megfelelő alkalmazhatóság esetén állomány-csapatparancsnokságuk által tizedesi kiténtetésben részesíthetők.

— **A cséplőgép áldozata.** Halálos szerencsétlenség történt a napokban Melencén széplés közben. Bulity Deszanka odavál 19 éves leány Vajadinov Szvetozár cséplőgépjénél dolgozott mint adogató lány. Munka közben beleesett a cséplőgép dobjába s mire a gépet megállították, a gép úgy össze-vissza tépte a szerencsétlent, hogy néhány napi szenvedés után tegnap meghalt. A vizsgálatot megindították.

— **Keitős gyilkosság Temesvárott.** Temesvár bűnkronikája borzalmas esettel gyarapodott tegnap. Egy emberi mivoltából teljesen kivetkőzött 17 éves suhanc vadállatias kegyetlenséggel ölt meg ugyanis az éjjel két embert azért, hogy áldozatait néhány koronájuktól kifosztassa. A gyárvárosi Barany utca 17. számú házában lakott Karlovszki Eraó 17 éves dologkerülő cipészsegéd az édesanyjával, öz. Karlovszki Évával, aki egy nyug. vasuti főgyűző özvegye. Az özvegy keserves munka árán tengeli életét, de a lelketlen fia azért hónapok óta elősködött édesanyján. Természetes, hogy az anya emiatt sokszor szemrehányást tett dologkerülő fiának, aki azonban rá sem hederített anyja keserves panaszára és tovább is vigan élte napjait. Mintegy 8 nappal ezelőtt a fia gazdaja elbocsátotta hasznavehetetlen segédét, amikor ez elhatározta, hogy anyja egyik barátját, a Tavasz-utca 2-ik szám

alatt lakó öz. Prohaszka Ágnes mosónőt — akiről tudta, hogy néhány forintja van — elteszi láb alól és megrabolja keserves munka árán megtakarított pénzecskejével. Tervének végrehajtását az elmúlt éjjele tüzte ki. Magához vett egy élesre fent balat, azt kabátja alá rejtette és este, úgy fél 11 óra tájban bekopogtatott Prohaszkané lakásába, ahol az ajtót egy Buidariu Péter nevű cipészsegéd, a mosónő egyik aibér öje nyitotta ki neki. Nem tűnt fel előtük gyanusnak, hogy Karlovszki ilyen későn jött, mert azt hazudta, hogy összeveszett az anyjával és ezért az éjt náluk akarja tölteni. De meg már gyakrabban is hált náluk. Karlovszki látszólag levelezköztött és Buidariu mellé feküdt az ágyba. Bevárta, míg szomszédja elalszik, hat fejszecsapással aratmalanná tette. Az asszony a lakója segélykiáltására felébredt, mire a vadállat neki esett és több fejszecsapással szintén leterítette. Az asszony azonban kétségbeesetten védte magát és hosszas viaskodás után sikerült neki támadója kezéből a gyilkos szerszámot kiragadnia, azt kihajította az ablakon, ő maga pedig kugrott az udvarra. Itt azonban a szenvedett vérvészesség következtében ájultan rogyott össze. Az irtózatos dulakodás által támasztott zajra a szomszédok felébredtek, de már későn, a bajon segíteni már nem lehetett és közben a gyilkos is megszökött. A rendőrség rögtön a gyilkost kezdte hajszolni, de nem kellett soká faradnia, mert a gyilkos még éjjel előtt iszonyu leküsmereit furdalásoktól kmozva, önként jelentkezett.

— **Meteor augusztusról.** Meteor az augusztusi időről a következőket jelenti: Augusztus havi csomópontok 3—10—11—12—13—18—24—26—27—30-ra esnek, amelyek, miként már jeleztem, nagyjából gyengébb hatásúak, erősebbek a 11—24—27-iki csomópontok. A 3-ik még mindig hűvös és esős, esetleg szeles, hasonló jellegűek a 24. és 30-iki, a többi inkább meleg, száraz jellegűek az évszaknak megfelelő időjárásról, hol azonban a junius, julius havi ismeretlen zavaró hatás reaktív befolyása is érvényesülhet a szokottnál alacsonyabb hőmérsékletet idézve elő. Jelenleg két tömörült és erősen elhalványult folt van a napon. A következő napok jellege szeles, hűvös, felhős, csapadékos s csupán a 3-ik csomópont után varható állandóbb, meleg idő.

— **A utipodgyász elszállítása a lakásról.** A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a magy. kir. államvasutak központi menetjegyirodája (Budapest, V, Vigadó-ter 1. sz.) a vasuton feladandó utipodgyászt előszóval, irásban vagy telefon utján való bejelentésre a székesfőváros IV—IX kerületeiben fekvő lakásokon átveszi és azt megállapított szállítási díjak beszedése mellett saját hivatalos helyiségében vasuti podgyászként felveszi, az illető budapesti pályaudvarra kiszállítja s a kivut vonathoz átadja. A bejelentésnek a központi menetjegyirodában a szándékolt utazást megelőző napon kell történnie. Az átadott podgyászra vonatkozó hivatalos vevényt és a szükséges va-uti menetjegyet a menetjegyiroda hivatalos helyiségében szolgáltatja ki, vagy kívánatra 40 fillér díjért a lakásra is elküldi. Az említett menetjegyirodában, melynek helyiségeiben egy ideig forgalmi iroda, olvasóterem, etnografiai és hazi iparbazar, továbbá fürdők számára egy tudakozó iroda létezik, a szükséges összes különféle menetjegyek, még pedig a tervezett utazás megkezdése előtt már néhány nappal előbb is megválthatók és ugyanott bármely utazási ügyben szóval vagy irásban díjmentes felvilágosítás nyerhető.

Közgazdaság.

□ **Állatbetegségek.** A földmivélsügyi miniszterium közlése szerint Torontálvármegye területén a következő állatbetegségek észleltettek a legutóbbi időben:

Veszetttség:

csenei j. Csátád,
törökbecsei j. Tarras.

Takonykór és bőrféreg:

antalfalvai j. Farkas, Jarkovác,
bánlaki j. Partos,
módosi j. Szerbneuzina 4 u.,
nagybecskerek j. Jankahid,
nagyzentmiklósi j. Nagyösz,
párdányi j. Feny. Gyülvász,
törökkanizsai j. Torontáljózseffelva, Törökkanizsa,
Nagybecskerek.

Ragadószáj- és körömfájás:
nagybecskerek j. Szerbaradac 1 l.,
nagyzentmiklósi j. Kiszombor 5 u., Valkány,
törökkanizsai j. Óbába 1 m.
Nagybecskerek 1 p.

Ivarszervi hólyagos kiütés.
csenei j. Német.

Rühkór:

antalfalvai j. Ozora ló, Tomasevác ló,
bánlaki j. Bánlak ló, Kanak 3 u. ló, Nagy-
margitta ló.

— De mennyivel nagyobb! — hunyorgatott a paraszt.

— És milyen kövér!

— Meghiszem azt, — felelte Patu. — Leg-alabb hét fonttal nehezebb a másiknál! Volt is vele bajom elég... nézze csak, madame!

Ezzel a vén paraszt a karjait és a lábait mutatta, — könyökig, térdig vizes volt.

— Ah, a szegény ember! — szánakozott madame. — Marie, hozzon csak egy pohár jó konyakot Patunak, hogy felmelegedjék.

— És milyen friss ez a hal! nézzed csak Louise!

— Persze, hogy friss, — mormogott Patu; — hiszen éppen a vízből hozom...

Ezzel patu jóízűen felhőrpintette a pohár konyakot.

— Patu, maga igazán jól végezte a dolgát!

— Jól van, jól! — felelte Patu. — Hanem a halat azonnal a medencébe kell tenni.

Mindannyian a medencéhez mentek, Marie elől a lámpással.

Patu gyorsan kiürítette a kosarat, akkor aztán madame és a férje a víz fölé hajoltak és az első hal után fürkésztek, hogy összehasonlítsák a másodikkal. Nem voltak képesek azonban felfedezni azt.

— Az én szemeim élesebben látnak, — mondta Patu és most ő hajolt a víz fölé, majd így kiáltott:

— Ott van ni!... arra!... látják?

Durosier ur és a felesége bólintottak a fejükkel, mert ők is látták a halat, vagy legalább azt hitték, hogy látták.

Patu aztán megkapta a 20 frankját és a házaspár, mint az előbbi estén, ismét nagy haditanácsot tartott, hogy milyen módon készítsék el a pontyokat a bácsi nyére.

Ez éjjel Durosier ur és a felesége nagyon nyugtalanul aludtak; két ponty, a bácsi, az örököség, Patu — mindez chaoszként zavarodott össze almukban.

Ami Patut illeti, ő nagyon megelégedett volt. Amint látszik, a halászat jó mesterség, különösen, ha ilyen vevőkkel van dolga az embernek, mint Durosier ur.

— Mondd csak, öreg, — kérdezte Patut a felesége — hogy lehet 20 frankot ilyesmire kidobni? ... csakugyan olyan jó lehet az a ponty?

— Ugy látszik, annak kell lenni!

— Akkor hát nekünk is hozhatnánk egyet kóstolóba.

Patu jó ember volt, különösen a családja iránt. Nem szólt tehát se igent, sem nemet, hanem kis idő múlva a fejébe nyomta a sapkáját és elment, noha már későn volt...

És elérkezett a csütörtök és Durosier villában nagy volt a készülődés.

A háziasszony korán reggel talpon volt és maga végezte el a dolog felét, mert Marie gyűlölt minden nagy mozgalmat a konyhában.

Gyorsan, gyorsan, Marie legfőbb ideje már. A víz már forrni kezd; menjünk a medencéhez és hozzuk el a halakat.

Durosier ur már elindult a vasútállomáshoz, hogy kellőképpen fogadja a vendéget. Mi latt pedig a madame és a szakácsnője egyre növekvő rémüléssel kutatta a medencében a pontyokat, — azalatt Patu lakásán nyugodtan és jóízűen falatozott annak a családja a pontyból.

Patu, miközben nagy darabot lenyelt a peccenyéből, így szólt:

— No, én nem tudom... Tulságosan különösnek éppen nem találom ezt a halat!

Léon Ferrier.

csenei
módosi
nagybe

nagysz
párdán

perjám
törökbe

antalfal

csenei
párdán
törökbe

alibun
bánlak

csenei
módosi

nagybe

nagykib
nagysz

pardán

perjámos
törökbe

zsombor
Nagykib
Nagybe

Bud

eredeti

tozzák,

oroszok

Tangian

Ugy

Talienna

mely ut

ütközött

Bud

eredeti

Arthur

zett. Az

a hány

előjele.

átadása

lefolyás

Bud

eredeti

Arthuro

zett. Az

a hány

előjele.

átadása

lefolyás

Bud

eredeti

Arthuro

zett. Az

a hány

előjele.

átadása

lefolyás

csenei j. Klári 2 ló,
 módosi j. Keresztes 16,
 nagybecskereki j. Nagytörök 16, Rogendorf 2 u.
 16, Szerbelemér 16,
 nagyszentmiklósi j. Porgány 16,
 párdányi j. Dinyás 6 u. 16, Magyarittele 16,
 Szerb-Ittele 3 u. 16, Szerb-Párdány 16,
 perjámosi j. Sáralfalva 16,
 törökbecsei j. Aracs 25 u. 16, Beodra 16, Ku-
 mán 16.

Sertésorbánc:
 antalfalvai j. Antalfalva, Baranda 4 u., Torontál-
 vásárhely 2 u.,
 csenei j. Öregfalva 1 t.,
 párdányi j. Németpárdány 4 u., Szerbpárdány 5 u.,
 törökbecsei j. Aracs 1 l.,

Sertésvész:
 alibunári j. Számos,
 bánlakai j. Bánlak 2 u., Kanak, Nagygáj, Nagy-
 margitta 10 u., Tolvádia 17 u., Ujfalu
 8 u.,
 csenei j. Csene 1 p., Német,
 módosi j. Bóka, Gyér, Macedónia 11 u., Mó-
 dos 16 u., Rudna 1 m.,
 nagybecskereki j. Erneszt háza 18 u., Ittvárnok
 14 u., Lázárföld 6 u., Lukácsfalva
 1 p., Németécska 37 u., Németelemér,
 Perlasz 5 u., Szerbelemér 8 u., Zsig-
 mondfalva 38 u.,
 nagykikindai j. Mokrin, Szerbpádé,
 nagyszentmiklósi j. Kiszombor 1 m., Szerbecsanád
 5 u.,
 párdányi j. Csebzsa 1 t., Gyülvész 11 u., Ivánda 1 t.,
 Ótelek 2 u.,
 perjámosi j. Bogáros, Perjámos 3 u.,
 törökbecsei j. Kumán 4 u., Torda,
 törökkanizsai j. Csóka 4 u., Oroszlámos 2 m.
 zombolyai j. Csösztelek 1 p., Zombolya,
 Nagykikunda 1 t.
 Nagybecskerek 8 u.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

A mandzsuriai harcterről.

Budapest, augusztus 3. (A „Torontál”
 eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról távirato-
 zzzák, Kuropatkin jelentése szerint az
 oroszok a Jancselei-szorost elhagyva,
 Tangiauren felé visszavonultak.

Ugyancsak pétervári jelentés szerint
 Talienválnál tegnap véres ütközet volt,
 mely után az oroszok visszavonultak. Az
 ütközetről egyéb hír nem jött.

Budapest, augusztus 3. (A „Torontál”
 eredeti távirata.) Londonból táviratozzák:
 Tegnapelőtt délben Kaukintól 15 mérföld-
 nyire északi irányban tüzelés volt hallható,
 amely délutánra erősebbre vált. Valószínű-
 leg a Dasicsaó felé visszavonuló oroszokat
 tartóztatták fel és támadták meg a japánok.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, augusztus 3. (A „Torontál”
 eredeti távirata.) Tegnap este óta Port-
 Arthurról semminemű jelentés nem érke-
 zett. Azt hiszik, hogy a jelentéseknek ez
 a hiánya nagyfontosságú eseménynek az
 előjele. Nem lehetetlen, hogy Port-Arthur
 átadása folyik, amellyről csak annak teljes
 lefolyása után kap hirt a világ.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése augusztus 3-án.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 3.

A képviselőház ma délelőtt ülést tar-
 tolt, a melyen napirend előtt Olay Lajos
 egy tegnapi közbeszólására vonatkozólag
 tiltakozik az ellen, mintha ő Apponyt
 németnek mondotta volna. Ő csak azt
 mondta Apponyinak, hogy német Wagnerista.
 Egyben panaszkodik a gyorsroda főnöke
 ellen, hogy így adta ki az ő közbeszólását.

Az elnök magyarázó szavai után
 Pozsgai Miklós a takarmányhiány tár-
 gyában beadott interpellációkra sürgeti a
 választ.

Ezután áttértek az igazságügyi tárca
 költségvetésének a tárgyalására.

Simonfi-Semadam Sándor az
 uzsora-törvényt sürgeti és Bizony Ákos-

sal szemben az esküdtzékét helyesnek
 tartja

Bizony Ákos személyes kérdésben
 azt magyarázza, hogy ő nem az esküdt-
 zék eltörlesztését hangoztatta, hanem, hogy
 több jogász esküdt legyen, mert a védők
 a nem jogászokat kihasználják védencük
 érdekében.

Sebess Dénes a katonai büntető per-
 rendtartást sürgeti és határozati javaslatot
 ad be a bírósági alkalmazottak fizetésren-
 dezése érdekében.

Utána Udvary Ferenc beszélt.

Királyunk és az angol király találkozása.

Budapest, augusztus 3. (A „Torontál”
 ered. távirata.) Mint Marienbádól jelentik,
 királyunk legalább két napig fog Edward
 angol király látogatása alkalmából Marien-
 bádiban időzni. Ugyanekkor nagy udvari
 ebéd is lesz.

A képviselőház szünete.

Budapest, augusztus 3. (A „Torontál”
 eredeti távirata.) Mint politikai körökben
 hire jár, a költségvetés letárgyalásával a
 jövő hét közepén a Ház üléseit elnapolják
 s a képviselőház nyolc hétig nem tart
 ülést.

Az aradmegyei alispán balesete.

Budapest, augusztus 3. (A „Torontál”
 eredeti távirata.) Aradról jelentik: Izgalmas
 jelenet volt tegnap az itteni temető köze-
 lében. Dálnoki Nagy Lajos Aradmegye
 alispánja egy temetésre igyekezett, mikor
 egy magánfogat az utcán feléje robogott s az
 alispánt elütötte. Az alispán a lovak alá
 került, az ott álló rendőrnek azonban si-
 került a lovak elöl elrántani az alispánt,
 aki így csak könnyebben sebesült meg.

Az aradi tifuszbajrány.

Budapest, augusztus 3. (A „Torontál”
 ered. távirata.) Mint Aradról jelentik, az
 ottani tifuszbajrány még mindig növekvő-
 ben van. Eddig 55 tifuszesetet állapítottak
 meg, melyek közül 6 halálos volt. A betegek
 közül újabban ismét hárman haltak meg:
 egy takarékpénztári tisztviselő, egy keres-
 kedőnek a felesége és egy kávéháztulaj-
 donos. A hatóság a legszigorubb óvintézkedésekkel küzd a járvány ellen.

Franciaország és a Vatikán.

Budapest, augusztus 3. (A „Torontál”
 ered. távirata.) Mint Párisból táviratozzák,
 a kamara megnyitáskor azonnal tárgyalni
 fogják a Franciaország és a Vatikán kö-
 zött levő viszony megszakítására vonat-
 kozó interpellációkat. A francia követségi
 személyzet egyébként már elutazott Rómá-
 ból s csak egy levéltári hivatalnok mar-
 radt ott.

Gyilkos mezőőr.

Budapest, augusztus 3. (A „Torontál”
 eredeti távirata.) Mint Aradról jelentik, Solymossy
 Lajos báró acélházi pusztáján Zsurzsita
 György mezőőr agyonlőtte Vostyinár Mihály
 bérest, mert az egy parancsának nem akart
 engedelmesskedni.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. augusztus 3.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	50 kilogr. ára		Kilós	50 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki új	76	10.60	10.75	80	10.60	10.75
Pestvidéki új	76	10.60	10.70	80	10.45	10.70
Bánsági új	76	10.50	10.65	80	10.15	10.70
Bácskai új	76	10.65	10.80	80	—	—
Rozs elsőrendű					7.90	8.05
„ másodrendű					7.80	7.90
Árpa takarmány					6.40	6.65
„ égetni való					6.25	6.40
„ sörfőzésre való					0.—	0.—
Zab —					7.15	7.25
Tengeri bánsági					—	—
„ másnémet					7.25	7.40
Repce káposzta					10.25	10.85
„ bánsági					—	—
Köles —					0.—	0.—

Határidő-üzlet.

Budapest, aug. 3. (A nagybecskereki
 Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak
 kisebb-nagyobb mértékben csökkentek. Déli
 zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre) 10.48 — —
 Buza (áprilisra 1905.) 10.78 — —
 Tengeri (augusztusra) 7.05 — —
 Zab (októberre) 7.15 — —

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1904. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Páncsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról este:
 7 óra 15 p.
 Mádoról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel
 6 óra 23 p.
 Páncsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.;
 este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Páncsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 35 p.
 Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Páncsova és Alibunárra:
 reggel 3 óra 23 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 55 p.;
 délután 5 óra 19 p.
 Mádorra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt
 11 óra 38 p.

1567/II. 1904. szám.

566—3.2

Hirdetmény.

A torontálvármegyei közigazgatási
 bizottsága 1904. évi július hó 11-én kelt
 3696/1904. kbg. számú határozatával a
 nagybecskerek—titeli trh. közut 28386—
 28986 km. szakaszán szükséges korlát
 helyreállítását 2915 kor. 34 fillér összeg
 erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosítá-
 sának biztosítása céljából az 1904. évi
 augusztus hó 18-ik napjának d. e. 11
 órájára a nagybecskereki m. kir. állam-
 építészeti hivatal helyiségében tartandó zárt
 ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni öhajtok felhivatnak,
 hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásá-
 nak elvállalására vonatkozó, az engedélyezett
 költség után számítandó s a részletes fel-
 tételekben előirt 5%-nyi bántépénzzel
 ellátott zárt ajánlataikata kitűzött nap d. e.
 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival
 inkább igyekezzenek beadni, mivel a később-
 ben érkezettek figyelembe nem fognak
 vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó
 műszaki művelet és részletes feltételek a
 nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál
 a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1904. július hó 25-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,

kir. főmérnök.

101.443/904. számhoz.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága
 a jövő 1905. év első felében szükséges ön szállí-
 tásának biztosítását chajtván, eziránt nyilvános
 pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi augusztus hó
 11-ének déli 12 óráig betérjesztendők, a bántépénz
 pedig folyó évi augusztus hó 10-én déli 12 óráig
 beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett fel-
 tételek, a mennyiségek, ugyszintén az általános
 és különleges szállítási feltételek a magyar királyi
 államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szak-
 osztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz.)
 megtekinthetők.

Budapest, 1904. évi július hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

1115 I. 1904. számhoz.

568-3.2

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földmivelésügyi m. kir. miniszter ur 1904. évi július hó 18-án kelt 70209. számú rendeletével a keglevicházai állami iskola pótmunkálatának elkészítésére 2566 kor. 09 fillér összeget engedélyezett.

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából az 1904. évi augusztus hó 18. napjának d. e. II. órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívják, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött napnak d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként 11-12-ig megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken, 1904. július hó 29-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,
kir. főmérnök.

Alibunári főszolgabírótól.

2419 szám. 1904.

572-3.1

Pályázati hirdetmény.

Dobrica községben lemondás folytán megüresedett irnoki állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket hozzám f. évi augusztus 25-ig adják be.

Az irnoki állással 800 korona fizetés van összekötve.

Alibunár, 1904. július hó 30.

Radonits,
főszolgabíró.

Ittvárnok községétől.

1127. szám. 1904.

573-2.1

Hirdetmény.

Ittvárnok község határában gyakorlandó vadászati jog a képviselőtestületnek 5. kgy. 35. 1904. számú határozata folytán a folyó évi augusztus hó 7-én d. u. 5 órakor Ittvárnok községében tartandó nyilvános árverésen 1904. évi augusztus hó 7-től 1910. évi július hó 31-ig terjedő 6 évre a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek az árverés napjáig Ittvárnok község elöljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Ittvárnokon 1904. évi augusztus hó 1-én.

Boleszny József,
jegyző.

Fáy József,
bíró.

== A székelyföldi ásványvizek páratlanja ==

Répatí a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuviz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dúz, főleg kötött szénadtartalma és kellemes íze folytán ritkítja páráját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital

emésztési, vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorhajokban, gyuladós hólyag, gégebajok, vérszegénység és köszvényes bántalmak stb. stb. ellen.

Főúri kedvenc ital határozottan a legkedvesebb pezsgőviz.

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszersmind legolcsóbb gyógyítószer, ugyis mint páratlan élvezeti italt a „Répatí ásványvizet“ minden celtudatos, elfogulatlan ívónak rendes használatra lelkiismerettel ajánlhatjuk.

Kapható Nagybecskereken: Ro'sa Béla és Ro'sa Ignác
fűszerkereskedő uraknál. 448-12.10

1587-II/904. szám.

567-3.2

Hirdetmény.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága 1904. évi július hó 11-én kelt 3491/904. számú határozatával a módosított bányai tr. közút 61-62 km. szakaszán szükséges 1:50 m. belvilágú Zissler-féle cső-átvezeték felépítését 2831 kor. 35 fill. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosítása céljából 1904. évi augusztus hó 18-ik napjának d. e. II. órájára a torontálvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívják, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nvi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a magy. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1904. évi július hó 25-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,
királyi főmérnök.

Nyom nélkül eltűnnek

mindennemű börtisztálanságok és borkütsékek, mint: bórakák, arc- és bőrvörösség stb. stb. a **Bergmann-féle katrány-kénszappan** (Védjegy: Két bányász.) mindennapi használata után **Bergmann & Co.** gyárából Dresden és Tetschen a/E. Darabja 60 fillér Kapható **Basch Ernő** gyógytárában, Nagybecskereken. (433b-20.10)

Lakás.

Egy három szobából és pedig két utcai és egy udvari szoba, továbbá előszoba, es-éd-zoba, konyha, éléskamra és a szükséges mellékhelyiségekből álló **Lakás** a **Wolfinger-féle házban, Uri-utca 275/5. szám november hó elsejétől bérbe adandó.** -- -- Bővebbet **Freund Samu** és fia cég üzletében. -- -- -- 565-3.2

Bobda község elöljáróságától.

585 szám. 1904.

570-3.2

Árlejtsési hirdetmény.

Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium folyó évi június hó 19-én kelt 36501. számú rendelete, továbbá a kir. tanfelügyelőségnek 2194/904. számú rendeletével elrendelte, hogy a Bobda községben építendő állami elemi iskola építésének kivétele nyilvános árlejtsés után biztosíttassék.

Az árlejtsés folyó évi augusztus hó 13-án d. e. 10 órakor Bobda község tanácstermében fog megtartatni.

Bánatpénz fejében tartoznak az árlejtsézni szándékozók az előirányzott összeg 10%-át vagy s 1100 kor. 30 fillért az árlejtsés megkezdése előtt kész pénzben letenni.

A tervezetek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Bobdán, 1904. évi július hó 30-án.

Schannen Károly,
jegyző.

Jan Gilešan
h. bíró.

Kiadó lakások

november 1-ére

Gizella-rakpart 462. számú házban
3 utcai, 1 udvari, zárt folyosó és szükséges mellékhelyiségekből álló -- lakás, villamvilágítás bevezetve. --
o o o

Melencei-utca 448/2. számú házban
3 utcai, 2 udvari, zárt folyosó és szükséges mellékhelyiségekből álló -- lakás, villamvilágítás bevezetve. --
Bővebbet (571-4.2)

BENKOVICH gyógyszerárán.

== FELTŰNŐ UJDONSÁG. ==

Delice

legjobb valódi francia
SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

505-x.62

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerűen veszi és többé mást nem szíhat.